

XÂY DỰNG HÌNH ẢNH NHÀ GIÁO THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

Vũ Thị Loan

Khoa Lý luận chính trị

Email: loanvt@dhhp.edu.vn

Ngày nhận bài: 30/01/2019

Ngày PB đánh giá: 21/02/2019

Ngày duyệt đăng: 28/02/2019

TÓM TẮT

Trong sự nghiệp và di sản vô giá mà Chủ tịch Hồ Chí Minh để lại cho dân tộc, Người luôn đặc biệt quan tâm đến phát triển giáo dục và đào tạo, việc xây dựng đội ngũ giáo viên. Nghiên cứu, thấm nhuần những nội dung Tư tưởng Hồ Chí Minh về người thầy giáo trong sự nghiệp giáo dục - đào tạo và vận dụng tư tưởng của Người để xây dựng hình ảnh nhà giáo là rất cần thiết, thiết thực và thường xuyên đối với mỗi thầy cô giáo hiện.

Từ khóa: Nhà giáo, giáo dục, tư tưởng Hồ Chí Minh.

CONSTRUCTING A TEACHER IMAGE BY HO CHI MINH THOUGHTS

ABSTRACT

In the priceless career and heritage left by President Ho Chi Minh to the nation, he always paid attention to the development of education and training, and the teacher development. It is continuously fundamental, significant for each teacher to construct a teacher image on the basis of researching and comprehending the Ho Chi Minh' thoughts to apply his ideology on the teacher development.

Keywords: Teacher, education, Ho Chi Minh's thought.

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong suốt cuộc đời hoạt động và di sản vô giá mà Chủ tịch Hồ Chí Minh để lại cho dân tộc, Người luôn đặc biệt quan tâm đến sự nghiệp giáo dục, đào tạo của nước nhà. Người đặt nền móng cho một nền giáo dục toàn diện, tiên tiến, hiện đại với hệ thống những quan điểm khoa học và cách mạng về mục tiêu, phương châm, phương pháp giáo dục, về định hướng phát triển giáo dục và xây dựng đội ngũ

giáo viên... Thấm nhuần tư tưởng của Người, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, sự nghiệp giáo dục và đào tạo đã giành được những thành tựu to lớn, góp phần phát triển đất nước. Cùng với đó, đội ngũ nhà giáo không ngừng phát triển cả về số lượng và chất lượng, có vai trò và tầm ảnh hưởng đối với xã hội này càng sâu sắc.

Ngành giáo dục và đào tạo là ngành vừa có ảnh hưởng, tác động nhanh, sâu rộng

đến xã hội, vừa chịu tác động mạnh mẽ và áp lực xã hội lớn, rất nhạy cảm. Thời gian vừa qua, dư luận xã hội đã nóng lên trước một số hành vi vi phạm pháp luật, vi phạm đạo đức, nhân cách nhà giáo ở một số nơi... Điều đó không chỉ làm xấu đi hình ảnh nhà giáo mà còn ảnh hưởng đến niềm tin, sự tôn trọng và uy tín xã hội đối với giáo dục và đào tạo. Vì vậy, việc rèn luyện, phấn đấu, cống hiến, xây dựng hình ảnh nhà giáo với đầy đủ phẩm chất đạo đức và kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ là rất cấp thiết, thường xuyên đối với nhà giáo.

Cùng với việc rèn luyện theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, người giáo viên cần đặc biệt thấm nhuần những chỉ dẫn của Người về xây dựng hình ảnh nhà giáo hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

1. Một số nội dung Tư tưởng Hồ Chí Minh về người thầy giáo trong sự nghiệp giáo dục và đào tạo

1.1 Về vai trò của người thầy

Chủ tịch Hồ Chí Minh hết sức coi trọng, đề cao sứ mệnh của người thầy giáo. Thầy giáo là nhân vật trung tâm của nhà trường, đồng thời là nhân vật trung tâm của sự nghiệp giáo dục và đào tạo. Các thầy, cô giáo có nhiệm vụ nặng nề và vẻ vang, là người chiến sĩ tiên phong trên mặt trận tư tưởng, văn hóa; có trách nhiệm truyền bá cho thế hệ trẻ lý tưởng đạo đức chân chính, hệ thống các giá trị, tinh hoa văn hóa của dân tộc và nhân loại, bồi dưỡng cho họ những phẩm chất cao quý và năng lực sáng tạo, phù hợp với sự phát triển và tiến bộ xã hội. Thầy, cô giáo là người định hướng, dẫn dắt thế hệ trẻ từng bước nắm bắt chân lý thời

đại. Do đó mọi tài liệu, giáo trình dù hay đến đâu nếu không có thầy giáo hướng dẫn thì không phát huy hết tác dụng đối với thế hệ trẻ. Thầy cô là người quyết định thành công công cuộc xây dựng nền giáo dục mới. Điều đó, vừa khẳng định vị trí, vai trò quan trọng của người “dạy chữ, dạy người”, vừa nói lên trọng trách mà xã hội đặt trọn niềm tin lên vai nhà giáo. Người nhấn mạnh “Có gì vẻ vang hơn là nghề đào tạo những thế hệ sau này tích cực góp phần xây dựng chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản? Người thầy giáo tốt - thầy giáo xứng đáng là người vẻ vang nhất. Dù là tên tuổi không đăng trên báo, không được thưởng huân chương, song những người thầy giáo tốt là những anh hùng vô danh. Đây là một điều vẻ vang. Nếu không có thầy giáo dạy dỗ cho con em nhân dân, thì làm sao xây dựng chủ nghĩa xã hội được? vì vậy nghề thầy giáo rất quan trọng, rất vẻ vang. Ai có ý kiến không đúng về nghề thầy giáo thì phải sửa chữa” [5; 329-330].

Chủ tịch Hồ Chí Minh dành nhiều tâm sức chăm lo, xây dựng nền giáo dục Việt Nam mới. Người đã viết 23 bức thư và bài nói đối với ngành giáo dục, trong đó có nhiều bài nói đến vai trò của giáo viên. Trong “Thư gửi anh chị em giáo viên bình dân học vụ” vào tháng 5/1946, Người đánh giá rất cao vị trí, vai trò của giáo dục và đào tạo, vai trò của người thầy giáo. Người viết: “Anh chị em là những người “vô danh anh hùng”. Tuy vô danh nhưng rất hữu ích. Một phần tương lai của dân tộc nước nhà nằm trong sự cố gắng của anh chị em... để mở mang tri thức phổ thông cho đồng bào, để xây đắp nền văn hóa sơ bộ cho dân tộc”;...

“cái vinh dự đó thì tượng đồng, bia đá nào cũng không bằng” [5; 329-332].

Người chỉ rõ: “nếu không có thầy giáo thì không có giáo dục...”, nghĩa là thầy giáo giữ vai trò quyết định đối với sự nghiệp giáo dục. Giáo dục là con đường căn bản để chấn hưng dân tộc, nền tảng của sự tiến bộ xã hội, nâng cao dân trí, bồi dưỡng nhân tài, thúc đẩy con người phát triển toàn diện. Vận nước thịnh hay suy phụ thuộc vào sự nghiệp giáo dục... Phát triển giáo dục không chỉ có ý nghĩa quan trọng trong hiện tại mà còn quyết định tương lai dân tộc, là trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân và của toàn xã hội, trong đó đội ngũ thầy cô giáo là lực lượng nòng cốt, giữ vai trò quyết định trong việc bảo đảm chất lượng giáo dục. Có thầy cô giáo tốt mới có giáo dục tốt.

1.2 Về đạo đức của người thầy

Để làm tròn sứ mệnh vẻ vang của mình, người thầy giáo phải có đầy đủ phẩm chất đạo đức, chuyên môn tốt, trong đó đức là gốc, là nền tảng quan trọng nhất. Đức của nhà giáo là tư cách, tình yêu thương, trách nhiệm đối với nghề, với học sinh. Người chỉ rõ: “Giáo viên phải chú ý cả tài, cả đức; tài là văn hóa, chuyên môn, đức là chính trị. Muốn cho học sinh có đức thì giáo viên phải có đức...”[3;492]. Thầy giáo phải là những người yêu nghề, yêu trường, hết lòng thương yêu, chăm sóc, giáo dục học sinh, không ngừng trau dồi đạo đức cách mạng “khó khăn thì phải chịu trước thiên hạ, sung sướng thì hưởng sau thiên hạ” và “làm kiểu mẫu về mọi mặt: tư tưởng, đạo đức, lối làm việc”[5; 332]. Người thường dặn dò, các thầy, cô giáo không được đánh mất phẩm chất của mình, dù hoàn cảnh nào cũng phải

là tấm gương cho học sinh noi theo, tránh thái độ thờ ơ đối với xã hội, xa rời đời sống thực tế, lười biếng trong học tập và nâng cao trình độ; thái độ kèn cựa địa vị, xem nhẹ công việc của mình, thiếu tinh thần xây dựng tập thể,...Như vậy, Hồ Chí Minh đã nêu lên những phẩm chất rất cơ bản của thầy giáo, đó là: hết lòng phục vụ Tổ quốc, phục vụ nhân dân; thương yêu học trò và yêu nghề; yêu lao động và quý trọng người lao động, có tinh thần đoàn kết, giúp đỡ nhau cùng tiến bộ và còn phải yêu chủ nghĩa xã hội bởi đó là mục tiêu mà dân tộc đang hướng tới.

1.3 Về chuyên môn, nghiệp vụ

Thầy cô phải thường xuyên tự bồi dưỡng, nâng cao tay nghề, trình độ chuyên môn, phương pháp sư phạm để thực sự là tấm gương sáng cho học sinh noi theo. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, một nhà giáo giỏi không đòi hỏi phải tinh thông tất cả mọi lĩnh vực, mà phải hiểu hết tri thức của nhân loại, kiến thức xã hội. Nhà giáo phải không ngừng trau dồi kiến thức, đặc biệt phải thành thạo lĩnh vực chuyên môn của mình để đáp ứng yêu cầu của nghề nghiệp, đáp ứng ngày càng tốt hơn sự nghiệp giáo dục và đào tạo, không được bằng lòng với kiến thức đã có, phải thường xuyên tích lũy kiến thức, tự học, tự bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên môn. Người nói: “giáo viên cũng phải tiến bộ cho kịp thời đại thì mới làm được nhiệm vụ, chớ tự mãn cho mình giỏi rồi thì dừng lại mà dừng lại là lùi bước, là lạc hậu, tự đào thải mình trước”[3; 489]. Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy “người huấn luyện phải học thêm mãi thì mới làm được công việc huấn luyện của mình”. Tại Đại hội chiến sĩ thi đua toàn ngành Giáo dục ngày 21/2/1956, Hồ Chí Minh căn dặn: “Các cô, các chú là

những thầy giáo, những cán bộ giáo dục đều phải luôn luôn cố gắng học thêm, học chính trị, học chuyên môn. Nếu không tiến bộ mãi thì sẽ không theo kịp đà tiến chung, sẽ trở thành lạc hậu” [2; 126-127]. Thầy cô phải “Học không biết chán, dạy không biết mỏi” (Khổng Tử) và “học hỏi là một việc phải tiếp tục suốt đời... Không ai có thể tự cho mình đã biết đủ rồi, biết hết rồi, thế giới ngày nay đổi mới, nhân dân ta ngày càng tiến bộ. Cho nên chúng ta phải tiếp tục học và hành để tiến kịp nhân dân” [4; 377].

Hồ Chí Minh còn lưu ý giáo viên phải coi trọng học tập chính trị để củng cố đạo đức cách mạng, giữ vững lập trường, nâng cao hiểu biết chính trị để hoàn thành tốt trọng trách “trồng người”. Người chỉ rõ, giáo viên là “cán bộ chuyên môn, có chuyên môn mà không có chính trị giỏi thì dù học giỏi mấy dạy trẻ con cũng hỏng. Chính trị là linh hồn, chuyên môn là cái xác. Có chuyên môn mà không có chính trị thì chỉ còn cái xác không hồn. Phải có chính trị trước rồi có chuyên môn” [3; 492].

Theo Hồ Chí Minh, một yếu tố rất quan trọng đối với người thầy giáo là phương pháp dạy học. Người nhấn mạnh, muốn dạy và học có kết quả tốt thì phải có phương pháp giáo dục đúng đắn. Mục đích là làm cho người học có thái độ học tập, rèn luyện tích cực và tự giác, có như vậy việc tiếp thu nội dung giáo dục mới nhanh chóng, hiệu quả, đạt mục tiêu. Người rất chú ý áp dụng phương pháp “Học phải suy nghĩ, học phải liên hệ với thực tế, phải có thí nghiệm và thực hành. Học với hành phải kết hợp với nhau” [5; 333]. Theo Người, học phải gắn với hành, học mà không hành, không áp dụng vào thực tế khác nào chiếc

hòm đựng đầy sách, hành mà không học thì hành không trôi chảy. Người phân tích: “Lý luận phải đem ra thực hành. Thực hành phải nhằm theo lý luận. Lý luận cũng như cái tên (hoặc viên đạn). Thực hành cũng như cái đích để bắn. Có tên mà không bắn, hoặc bắn lung tung, cũng như không có tên. Lý luận cốt để áp dụng vào thực tế. Chỉ học thuộc lòng, để đem lòe thiên hạ thì lý luận ấy cũng vô ích. Vì vậy, chúng ta phải gắng học, đồng thời học thì phải hành” [1; 235]. Bên cạnh đó, phương pháp dạy học cần phù hợp với mỗi lứa tuổi, mỗi cấp học, mỗi bậc học. Trong bức thư gửi giáo viên, học sinh, cán bộ và thanh niên ngày 31/10/1955, Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn: “Đối với Đại học thì cần kết hợp lý luận khoa học với thực hành, ra sức học tập lý luận và khoa học tiên tiến của các nước bạn, kết hợp với thực tiễn của nước ta, để thiết thực giúp ích cho công cuộc xây dựng nước nhà. Trung học thì cần đảm bảo cho học trò những tri thức phổ thông chắc chắn, thiết thực, thích hợp với nhu cầu và tiền đề xây dựng nước nhà, bỏ những phần nào không cần thiết cho đời sống thực tế. Tiểu học thì cần giáo dục các cháu thiếu nhi: Yêu Tổ quốc, yêu nhân dân, yêu lao động, yêu khoa học, trọng của công” [2; 81]

Như vậy, muốn dạy tốt, người thầy phải thuần thục phương pháp học đi đôi với hành, lý luận gắn với thực tiễn, phù hợp với từng đối tượng, từng cấp học, bậc học.

Vốn đã từng là thầy giáo, là người trực tiếp giảng dạy, bồi dưỡng, đào tạo nhiều lớp cán bộ cách mạng, Hồ Chí Minh đã để lại một di sản quý giá về giáo dục, đào tạo nói chung, về xây dựng nhà giáo nói riêng. Người đánh giá cao vai trò của thầy cô giáo

đối với sự phát triển đất nước, với ngành giáo dục và đào tạo. Đồng thời Người đặt ra yêu cầu và chỉ dẫn quan trọng để thầy cô giáo luôn phải rèn luyện, phấn đấu xứng đáng với sứ mệnh vẻ vang mà nhân dân đã giao phó. Chủ tịch Hồ Chí Minh là hình mẫu, là tấm gương nhà giáo chuẩn mực, tiêu biểu nhất cho chúng ta noi theo.

2. Vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng hình ảnh nhà giáo

Theo Tư tưởng Hồ chí Minh, người thầy là yếu tố quyết định đến chất lượng giáo dục, sản phẩm của dạy học là “trồng người”, là tương lai của dân tộc. Đồng thời, để đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp phát triển giáo dục và đào tạo phục vụ công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Hội nhập quốc tế, mỗi nhà giáo cần quán triệt đầy đủ, sâu sắc, toàn diện những lời dạy quý báu, những quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về giáo dục, về vai trò, trách nhiệm của người thầy giáo đối với Tổ quốc, với nhân dân.

Trước hết, mỗi thầy cô giáo và từng cơ sở giáo dục phải nhận thức sâu sắc vai trò của mình đối với nghề, với sự nghiệp giáo dục và với sự phát triển của dân tộc. Ở thời đại nào cũng vậy, một dân tộc muốn phát triển, sánh vai với các quốc gia dân tộc khác đều phải xây dựng được một nền tảng tri thức vững mạnh. Một dân tộc dốt là dân tộc yếu. Thầy cô giáo có trọng trách đảm đương sứ mệnh vẻ vang ấy. Đây không chỉ là vinh dự mà còn là trách nhiệm hết sức nặng nề. Vì thế, khi đã chọn nghề, người thầy phải không ngừng phấn đấu, cống hiến hết sức mình cho sự nghiệp giáo dục và đào tạo nước nhà, yên tâm, yêu nghề, vượt lên những khó khăn, thách thức của xã hội và

của bản thân, dám hy sinh... Nghề dạy học không phù hợp với người có nhiều toan tính cá nhân, ngại khó, ngại khổ, ích kỷ, hẹp hòi, thiếu ý chí rèn luyện... Trong công cuộc đổi mới, xây dựng đất nước và hội nhập quốc tế hiện nay, hơn lúc nào hết, mỗi thầy cô phải tự ý thức được vai trò, sứ mệnh và hoàn thành thật tốt nhiệm vụ được giao, góp phần làm cho nền giáo dục Việt Nam phát triển mạnh mẽ, hiện đại, ngang tầm khu vực và thế giới.

Thứ hai, mỗi thầy cô giáo phải là tấm gương sáng về đạo đức và học tập để học sinh noi theo. Theo lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh thầy giáo, cô giáo luôn luôn phải gương mẫu ở mọi nơi, mọi lúc trong cuộc sống, công việc, trong xã hội, gia đình. Hình ảnh người thầy tác động trực tiếp và thường xuyên đến các thế hệ học trò. Tấm gương nhà giáo có tác dụng giáo dục học sinh rất lớn. Thầy tốt thì ảnh hưởng tốt, thầy xấu thì ảnh hưởng xấu; một tấm gương sáng của người thầy sẽ có cả một thế hệ noi theo, ngược lại một hành vi xấu của người thầy có thể làm tổn thương, làm mất niềm tin cả một lớp người. Vì thế, các thầy, cô giáo không được đánh mất phẩm chất của mình, dù hoàn cảnh nào cũng phải giữ gìn chuẩn mực đạo đức, yêu nghề, tận tâm với học trò, thương yêu, tôn trọng học trò, có bản lĩnh, nghị lực vượt qua khó khăn, cám dỗ của đời thường, tôn trọng pháp luật... tránh thái độ thờ ơ, xa rời thực tế, kiêu ngạo, dễ dãi, buông thả, chạy theo lợi ích vật chất, ích kỷ, coi thường tổ chức, kỷ luật... Trong cuộc sống hàng ngày, mỗi thầy cô phải xây dựng cho mình một phong cách sống khiêm tốn, giản dị, chừng mực, ngăn nắp, vệ sinh, biết quý trọng thời gian,

không ham danh lợi, chức quyền, gương mẫu thực hiện tốt mọi chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, làm việc hết sức mình với chất lượng, hiệu quả, năng suất cao... Trên bục giảng, thầy cô phải “làn kiêu mẫu về mọi mặt: đạo đức, lối làm việc” nghiêm túc, trách nhiệm, kỷ cương... Khi giao tiếp với học trò phải giữ đúng chuẩn mực, tôn trọng, gần gũi, nắm bắt tâm tư, nguyện vọng, hoàn cảnh của các em, xử lý kịp thời, đúng đắn những vấn đề xảy ra đối với học trò... Mỗi thầy cô, mỗi cơ sở giáo dục cần qui định cụ thể những yêu cầu về chuẩn mực đạo đức để cùng rèn luyện với tinh thần tự giác, đồng thời có những biện pháp phòng ngừa những biểu hiện lệch chuẩn đã xuất hiện ngày càng gia tăng trong môi trường giáo dục hiện nay.

Thứ ba, cùng với đạo đức, người thầy còn là tấm gương về vốn tri thức, trí tuệ, về sự nỗ lực học tập. Thầy giỏi mới có trò giỏi. Thầy giỏi là nguồn cảm hứng, là động lực cho học sinh phấn đấu noi theo. Đặc biệt trong điều kiện hiện nay, khi tri thức của nhân loại, khoa học, công nghệ đang phát triển với tốc độ nhanh chưa từng có, người thầy không chỉ nắm vững, hiểu biết sâu về tri thức hàn lâm trong sách vở, giáo trình mà còn phải tích cực nghiên cứu, nắm bắt nhanh tri thức mới của nhân loại. Nếu không chịu học, cập nhật kiến thức thường xuyên, thầy cô sẽ không đáp ứng được đòi hỏi của học trò, thậm chí còn thua kém học trò. Do đó, người thầy luôn trau dồi vốn tri thức cho bản thân bằng việc không ngừng học tập, coi đó là việc không thể thiếu trong cuộc sống và công việc hàng ngày thì mới đáp ứng yêu cầu của người học. Nếu thầy cô chủ quan, tự bằng lòng với những kiến

thức đã có sẽ sinh ra lười nhác, lạc hậu...

Hồ Chí Minh cũng luôn quan tâm và nhắc nhở nhà giáo phải học chính trị. Bởi vì thầy cô giáo là người phụ trách đào tạo những công dân tiến bộ, phát triển toàn diện, có đạo đức, tri thức, sức khỏe, thẩm mỹ và nghề nghiệp, trung thành với lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; hình thành và bồi dưỡng nhân cách, phẩm chất và năng lực của công dân, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Cho nên thầy cô cần được trang bị lý luận của chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, nắm vững và thực hiện tốt Cương lĩnh, đường lối, chính sách của Đảng và Pháp luật Nhà nước, hiểu biết đầy đủ, sâu sắc về lịch sử, truyền thống văn hóa dân tộc để có nhận thức đúng đắn, bản lĩnh, lập trường chính trị vững vàng, luôn tin tưởng vào Đảng, vào nhân dân, vào sự nghiệp cách mạng của đất nước. Và chỉ khi thực hiện được điều này, người thầy mới có đủ bản lĩnh vượt qua mọi khó khăn, thách thức, tránh bị ảnh hưởng tiêu cực, làm tròn bổn phận “trồng người”. Khi đó thầy cô giáo chính là những chiến sĩ tiên phong trên mặt trận văn hóa, tư tưởng, thực hiện công tác giáo dục truyền thống của dân tộc, lý tưởng, đạo đức cách mạng và là tấm gương sáng cho thế hệ trẻ noi theo.

Thứ tư, nhà giáo phải thường xuyên tự bồi dưỡng, nâng cao tay nghề, đổi mới phương pháp giáo dục. Chủ tịch Hồ Chí Minh rất coi trọng phương pháp giáo dục. Người nhấn mạnh, muốn học tập có kết quả tốt thì phải có phương pháp giáo dục đúng đắn. Phương pháp là tổng thể những cách thức, biện pháp mà giáo viên thực hiện trong hoạt động giảng dạy nhằm truyền thụ tri thức cho học sinh, thực hiện

mục tiêu giáo dục. Ngày nay, với sự phát triển của khoa học, công nghệ, nhà giáo có nhiều công cụ hỗ trợ trong giảng dạy nên việc tích cực đổi mới mới phương pháp, áp dụng phương pháp giảng dạy tiên tiến, hiện đại là xu thế tất yếu, đòi hỏi bắt buộc với nhà giáo. Thầy cô phải tìm tòi, tiếp cận và thuần thực phương pháp mới kết hợp với phương pháp truyền thống cho phù hợp với nội dung từng môn học, tránh bảo thủ, lạc hậu, không nên quá lạm dụng phương tiện hiện đại mà không giảng giải đến nơi, đến chốn giúp cho học sinh chủ động nắm được tri thức một cách chính xác. Tùy theo đối tượng người học mà thầy cô lựa chọn, áp dụng phương pháp giảng dạy tích cực, lấy người học là trung tâm, phát huy tính tích cực, chủ động của học sinh. Thầy cô là người định hướng, gợi mở, hướng dẫn học sinh khám phá tri thức, biến quá trình học tập thành quá trình tự học, tự nghiên cứu đam mê, sáng tạo. Cần sớm loại bỏ phương pháp dạy học thụ động, một chiều, áp đặt, nhồi nhét những kiến thức cũ kỹ, lạc hậu, đọc chép (nhìn chép) cho học sinh như vẫn đang còn tồn tại khá phổ biến hiện nay. Đặc biệt, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất quan tâm đến phương pháp nêu gương. Theo Người: “Một tấm gương sống còn có giá trị hơn 100 bài diễn văn tuyên truyền”. Thầy cô giáo là người trực tiếp, gần gũi, tiếp xúc thường xuyên, liên tục với học sinh nên luôn là tấm gương sáng về mọi mặt để học sinh học tập, noi theo.

Thứ năm, trong điều kiện đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, tác động mạnh mẽ của cuộc cách mạng công nghệ lần thứ tư (4.0) và hội nhập quốc tế, thầy cô giáo phải tích cực học ngoại ngữ,

công nghệ thông tin và đẩy mạnh nghiên cứu khoa học. Ngoại ngữ là phương tiện giúp thầy cô nắm bắt, cập nhật kiến thức, giao lưu, học hỏi kinh nghiệm. Thầy giáo giỏi ngoại ngữ là điều kiện để không chỉ thực hiện việc giảng dạy ở trong nước mà trên phạm vi quốc tế.

Nắm bắt khoa học, công nghệ hiện đại là yêu cầu cấp thiết của phát triển đất nước nói chung, ngành giáo dục và đào tạo nói riêng. Nhà giáo không chỉ đi tiên phong trong việc học tập, nghiên cứu, tiếp cận, vận dụng công nghệ mới mà còn có trách nhiệm đào tạo nguồn nhân lực để triển khai hiệu quả cuộc cách mạng này, sớm đưa đất nước trở thành nước công nghiệp hiện đại, giàu mạnh, văn minh. Đây là nhiệm vụ rất nặng nề nhưng cũng rất vẻ vang.

III. KẾT LUẬN

Đất nước ta đang trong thời kỳ đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập kinh tế quốc tế. Sự nghiệp giáo dục và đào tạo càng trở nên quan trọng, vai trò của người thầy càng có ý nghĩa to lớn. Sứ mệnh, nhiệm vụ của nhà giáo hơn lúc nào hết rất nặng nề và vẻ vang. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại di sản vô cùng to lớn và quý giá cho ngành giáo dục, cho nghề thầy giáo “dạy chữ, dạy người”. Người đã khẳng định vai trò quan trọng của giáo viên đối với sự phát triển tương lai nước nhà. Đồng thời Người căn dặn thầy cô giáo phải không ngừng rèn luyện đạo đức, chuyên môn, phương pháp dạy học, trau dồi tri thức khoa học, chính trị... Người thầy cần phải tự rèn cho mình những phẩm chất và năng lực chuẩn mực nhằm cống hiến nhiều hơn cho Tổ quốc nói chung, sự nghiệp giáo dục và

đào tạo nói riêng. Để làm được điều đó, thầy cô giáo cần phải không ngừng học tập nâng cao trình độ, luôn tìm tòi, sáng tạo, đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy; không ngừng rèn luyện, hoàn thành tốt vai trò đối

với xã hội, có phương pháp làm việc khoa học, có ý chí vượt khó và đặc biệt phải có tâm huyết với nghề nghiệp mà mình đã lựa chọn; xây dựng hình ảnh người thầy theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. *Hồ Chí Minh: Toàn tập*, tập 5, (2000), Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
2. *Hồ Chí Minh: Toàn tập*, tập 8, (2000), Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
3. *Hồ Chí Minh: Toàn tập*, tập 9, (2000), Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
4. *Hồ Chí Minh: Toàn tập*, tập 10, (2000), Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
5. *Hồ Chí Minh: Toàn tập*, tập 11, (2000), Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.